

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. rugsėjo d. Nr. 21RE1- (AG1-153/09-2023)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (*toliau – ir Komisija*), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Edvardo Juciaus (pranešėjas), Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė) ir Karinės Zavgorodnajos, Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos J. M. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos 2023 m. birželio 27 d. rašto Nr. 36-2-891 „Dėl prašymo nagrinėjimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja skundu ir patikslintu skundu (*toliau – ir skundas*) Komisijos prašo panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyriaus 2023 m. birželio 27 d. raštą Nr. 36-2-891 „Dėl prašymo nagrinėjimo“ ir įpareigoti atsakovę atlikti medžių šakų nugenėjimo darbus.

Pareiškėja skunde nurodo, jog (duomenys neskelbtini) name gyvena neįgalūs senjorai, kurie dėl negalios negali išeiti į lauką, jų vienintelė pramoga stebėti gyvenimą per langą ir mėgautis dienos šviesa, tačiau dėl nenugenėtų medžių šakų dienos šviesa nepatenka į butą. Nurodė, kad 2022 m. birželio mėnesį šio namo gyventojai kreipėsi į atsakovę su prašymu nugenėti medžių šakas, esančias prieš ketvirtą laiptinę (klevų medžių šakas) ir medžių šakas, esančias už namo ketvirtos laiptinės prie trečio aukšto buto langų (beržo ir klevo medžių šakas), nes šakos itin arti buto langų ir į butą nepatenka dienos šviesa. Nurodė, jog 2023 m. birželio 27 d. gavo atsakovės raštą Nr. 36-2-891 „Dėl prašymo nagrinėjimo“ (*toliau – ir Raštas*), kuriuo pareiškėja informuota, jog medžių tvarkymo darbai nebus atliekami, kadangi siekiama išlaikyti želdinių gerovę, sveikatingumą, ilgaamžiškumą ir atsparumą. Pareiškėjos vertinimu toks atsakovės sprendimas suvaržo gyventojų teisę kokybiškai gyventi, nes prašoma tik apgenėti medžių šakas, o tai stipriai pagerintų gyventojų tiek emocinę, tiek finansinę gyvenimo kokybę (b. l. 1-2 ir 20-21).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 55). Atsiliepime nurodė, kad 2022 m. birželio 7 d. atsakovė gavo UAB „(duomenys neskelbtini)“ prašymą atlikti saugotinių medžių ir krūmų kirtimo ir (ar) genėjimo darbus Kauno miesto savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijoje, adresu (duomenys neskelbtini). Prašyme prašoma apgenėti medžių šakas, esančias už namo ketvirtos laiptinės ties trečiu ir ketvirtu aukštu, kadangi šakos užstoja šviesą. Šio prašymo pagrindu Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas nuvažiavo į vietą ir apžiūrėjo prašomus genėti želdinius, juos pažymėjo ir užsakė želdinių tvarkymo darbus. Buvo nuspręsta genėti 12 vnt. želdinių (2 klevai dvikamieniai, beržas, kaštonas, 3 liepos, obelis, 2 slyvos, 2 kriaušės) ir nukirsti 3 vnt. želdinių (2 beržai ir blindė). Šiuos darbus 2022 m. lapkričio 17 d. atliko Kauno miesto želdinius prižiūrinčios įmonės UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ specialistai. Nurodė, jog 2023 m. vasario 20 d. atsakovė gavo UAB „(duomenys neskelbtini).“ prašymą atlikti saugotinių medžių ir krūmų kirtimo ir (ar) genėjimo darbus Kauno miesto savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijoje,

adresu (duomenys neskelbtini), prašant apgenėti šakas ar nupjauti medį, esantį prie ketvirtos laiptinės (pažymėtas nuotraukoje). Prašyme nurodyta ir tai, kad gyventojai norėtų, jog būtų apgenėtos už namo ketvirtos laiptinės ties trečiu aukštu, esančio beržo ir klevų šakos. Paaiškinta, jog medžiai yra priešais balkoną ir už balkono, žiūrint į dešinę pusę – vasaros metu užstoja šviesą. Nurodė, jog šiuos darbus atliko Kauno miesto želdinius prižiūrinčios įmonės UAB „Kauno gatvių apšvietimas“ specialistai.

Atsakovė atsiliepime nurodė, jog 2023 m. birželio 19 d. elektroniniu paštu gavo pareiškėjos pranešimą, kuriame prašoma nugenėti medžius už daugiabučio namo adresu (duomenys neskelbtini) ketvirtos laiptinės ties trečiu ir ketvirtu aukštu. Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas pakartotinai nuvyko apžiūrėti pranešime minimų želdinių natūroje ir nustatė, kad pranešime minimų želdinių lajos yra kompaktiškos, nekelia fizinio pavojaus, todėl Raštu nurodė, jog siekiant išvengti želdinių sužalojimo ir išlaikyti želdinių gerovę, sprendė, kad juos genėti yra netikslinga ir neracionalu. Pažymėjo, jog Aplinkos apsaugos skyriaus specialistas buvo nuvykęs apžiūrėti nurodytų medžių, juos užfiksavo fotonuotraukose ir sprendė, kad beržas (42 cm skersmens), klevai (38 cm, 34 cm ir 44 cm skersmens) nėra blogos būklės, šių medžių lajų šakos negadina pastato sienos, nekelia fizinio pavojaus, o priešingai, medžių lajų šakos prasideda 7-9 metrų aukštyje, o tai pakankamai aukštai, ir yra kompaktiškos formos. Nurodė, kad šiuos medžius dar labiau apgenėti būtų neracionalu, būtų pažeisti Želdynų įstatyme nustatyti principai nusakantys užtikrinti želdinių gerovę juos prižiūrint ir tvarkant. Pažymėjo, jog Želdynų įstatyme aiškiai nurodomos atitinkamos išimtys ir pagrindai, kuomet galimas želdinių tvarkymas (intensyvus genėjimas, pašalinimas iš augimo vietos ar kirtimas) tik nustačius, kad jų būklė bloga ar jų augimas kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui ir pan. Nurodė, jog atsakovei nėra jokio pagrindo sutikti, kad želdiniai turi būti dar labiau apgenėti. Mano, jog specialisto padarytos ir prie atsiliepimo pateikiamos fotonuotraukos patvirtina, kad želdiniai yra pakankamu atstumu nuo namo sienos ir langų, medžių šakos nėra itin arti namo langų, želdinių lajų šakos apgenėtos ir jos prasideda gana aukštai, todėl yra pakankamas tarpas, jog dienos šviesa patektų į butus (b. l. 51-57).

Skundas atmestinas kaip neapgrįstas.

Byloje ginčas kilo dėl Administracijos Rašto teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėja kreipėsi į Kauno miesto merą 2023 m. birželio 19 d. el. laišku, kuriame dėstė aplinkybes dėl šalia namo, esančio adresu: (duomenys neskelbtini), beržo šakų, kurios yra netoli langų, dėl to į butą nepatenka šviesa. Pareiškėja 2023 m. birželio 19 d. el. laiške nurodė, kad UAB „Kauno apšvietimas“ iš dalies nugenėjo medžius, t. y. tuopą, tačiau klevų nenugenėjo. Pareiškėja 2023 m. birželio 19 d. el. laiške suformulavo prašymą padėti išspręsti problemą (b. l. 111).

Administracijos Aplinkos apsaugos skyrius Raštu atsakė pareiškėjai į 2023 m. birželio 19 d. el. laišką bei nurodė, jog patikrinimo metu nebuvo nustatyta, jog beržas (42 cm skersmens), klevai (38 cm, 34 cm ir 44 cm skersmens) būtų blogos (avarinės) būklės. Taip pat nurodė, kad nenustatė, jog minėtų medžių lajų šakos gadintų pastato sienas ar kitaip keltų fizinį pavojų. Nustatė, jog medžių lajos prasideda aukštai, t. y. 7-9 m aukštyje ir yra kompaktiškos formos, todėl, siekiant išvengti želdinių sužalojimo ar jų gyvybinių funkcijų pažeidimo ir išlaikyti želdinių gerovę, nėra pagrindo ir nėra racionalu atlikti minėtų medžių genėjimą, todėl šių medžių tvarkymo darbai nebus atliekami (b. l. 60).

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnyje nustatytos savarankiškosios savivaldybių funkcijos. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 26 punktą savivaldybės savarankiška funkcija yra kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymas, būklės stebėseną, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo organizavimas ir (ar) vykdymas, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimas ir apskaita, atskirųjų želdynų žemės sklypų formavimo, šių sklypų kadastro duomenų nustatymo ir jų įrašymo į Nekilnojamojo turto kadastrą organizavimas.

Pagal Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą savivaldybių vykdomosios institucijos organizuoja ir (ar) vykdo savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, būklės stebėseną, želdynų kūrimą ir želdinių veisimą. Taigi, teisės aktai nustato atsakovės atsakomybę už savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimą ir apskaitą. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarime Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ (*toliau – ir Kriterijai*) patvirtintas kriterijų pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas (Kriterijų 1 p.). Pažymėtina, jog Administracija, vykdydama želdynų būklės stebėseną, organizuodama valstybinėje žemėje esančių želdinių ir želdynų priežiūrą, privalo užtikrinti, kad ginčo teritorijoje, adresu (duomenys neskelbtini), augantys medžiai ir kiti želdiniai nekeltų grėsmės žmonėms ir jų turtui.

Atsakovė Rašte nurodė, jog pareiškėjos prašomi genėti medžiai auga valstybinėje žemėje Kauno miesto savivaldybės ir želdinių teritorijoje. Komisija pažymi, jog šių aplinkybių pareiškėja neginčija. Duomenys apie Kauno miesto želdinių teritorijas pateikiami viešojoje prieigoje <https://www.kaunas.lt/aplinka/krastovaizdis-ir-zeldiniai/>. Iš minėtų viešai prieinamų duomenų matyti, jog adresu: (duomenys neskelbtini), prašomi genėti medžiai faktiškai patenka į Kauno miesto savivaldybės želdinių teritoriją ((duomenys neskelbtini)). Želdynų įstatymo 14 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog viešųjų želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo metu turi būti išsaugoti augantys sveiki, gyvybingi, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingi, perspektyvūs augalai – dar nepasiekę gamtinės brandos ar ją pasiekę, tačiau nekeliantys nei fizinio, nei ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojaus aplinkai.

Komisija pažymi, jog Administracija Rašte nurodė faktines aplinkybes, jog patikrinimų metu nenustatyta, jog medžių būklė būtų bloga, ar medžių šakos gadintų pastato sieną ar kitaip keltų fizinį pavojų. Šiuo aspektu taip pat pažymėtina, jog ir pareiškėja 2023 m. birželio 19 d. el. laiške Kauno miesto merui ir skunde Komisijai neargumentavo, jog pareiškėjos prašomi genėti želdiniai gadintų pastato sieną ar kitaip keltų fizinį pavojų. Komisija pažymi, jog pareiškėja savo prašymą genėti želdinius argumentuoja kitomis aplinkybėmis, t. y. nurodo, jog dėl medžių šakų dienos šviesa nepatenka į butą. Pažymėtina, jog tokio pobūdžio kriterijai Želdinių įstatyme ar kituose ginčo teisinius santykius reglamentuojančiuose teisės aktuose nėra numatyti kaip pagrindas želdinių genėjimui atlikti. Pareiškėja prie skundo pateikė medžių fotonuotraukas iš kurių matyti faktinės aplinkybės, kurios iš esmės atitinka atsakovės Rašte nurodytoms aplinkybėms, t. y. fiksuoti aukšti medžiai daugiabučio gyvenamojo namo kieme, medžių šakos neliečia gyvenamojo namo sienų ar langų, yra nutolusios nuo namo konstrukcijų, medžiai nėra sunykę ar nulinkę (b. l. 60). Pažymėtina, jog atsakovei kyla pareiga laikytis Želdynų įstatyme nustatytų reikalavimų išsaugoti sveikus, gyvybingus želdinius. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, bei nenustačius objektyvių aplinkybių, dėl kurių egzistuočių teisinis pagrindas ir pareiga atsakovei pareiškėjos nurodomus medžius genėti, atsakovė pagrįstai Rašte pareiškėjai nurodė, jog želdiniai negali būti genėjami.

Komisija pažymi, jog pareiškėja 2023 m. birželio 19 d. el. laišką teikė Kauno miesto merui, tačiau atsakymą jai pateikė Administracijos Aplinkos apsaugos skyrius. Pažymėtina, jog šiuo aspektu pareiškėja skunde nenurodė, jog atsakymą į 2023 m. birželio 19 d. el. laišką pareiškėjai pateikė netinkamas subjektas. Komisija byloje nustatė, jog pagal Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 3 punktą savivaldybių vykdomosios institucijos organizuoja ir (ar) vykdo savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, būklės stebėseną, želdynų kūrimą ir želdinių veisimą. Komisija pažymi, jog pareiškėjai atsakymą dėl želdinių genėjimo pateikė įgaliotas viešojo administravimo subjektas. Komisija byloje nustatė, jog atsakovė, vadovaudamasi teisės aktų nustatyta tvarka, priėmė teisės aktais ir faktine ginčo situacija pagrįstą Raštą, kurio Komisija neturi pagrindo panaikinti. Nenustačius savarankiškų pagrindų pripažinti Raštą neteisėtu, Komisija neturi pagrindo panaikinti minėtą administracinį aktą. Pareiškėjos skundas atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos J. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Edvardas Jucius

Karine Zavgorodnaja